

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 11Co/282/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7812209688
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 03. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jarmila Sopková Maximová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2016:7812209688.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jarmily Sopkovej Maximovej a sudkýň JUDr. Zuzany Matyiovej a JUDr. Jarmily Čabaiovej vo veci žalobkyne B., s.r.o., so sídlom Z., Pribinova 25, IČO: 35807598, zast. Fridrich Paľko, s.r.o. so sídlom Bratislava, Grösslingova 4, IČO: 36864421, proti žalovanej M. republike, za ktorú koná W. v konaní o náhradu škody a nemajetkovej ujmy, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Rožňava z 24. februára 2015, č.k. 9C/207/2012-130

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok.

Žalobkyňa nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

Súd prvého stupňa (ďalej aj „súd“) rozsudkom zamietol žalobu, ktorou sa žalobkyňa domáha náhrady škody a nemajetkovej ujmy, ktorá jej mala byť spôsobená nesprávnym úradným postupom a rozhodnutím Okresného súdu Rožňava v exekučných konaniach, v ktorých na základe jej návrhu ako oprávnenej (veriteľka zo zmlúv o úvere) súdny exekútor predložil tomuto súdu ako miestne a vecne príslušnému exekučnému súdu návrhy na vykonanie exekúcie spolu s exekučným titulom a žiadosťou o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. K nesprávnemu úradnému postupu podľa žalobkyne malo dôjsť tým spôsobom, že exekučný súd v žalobkyňou označených exekučných konaniach zamietol žiadosť súdneho exekútora o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie (žaloby označené ISTINA RS) a vydal poverenia pre súdneho exekútora na vykonanie exekúcie po zákonnej 15-dňovej lehote (žaloby označené NP), čím reálne ohrozil jej legitímne očakávania na efektívne a účinné vymoženie jej pohľadávky a vystavil jej oprávnené záujmy riziku insolvencie a zániku povinného, i zmarenia účelu konania pre stratu kontaktu s povinným, čo ovplyvnilo jej ďalšie podnikateľské postupy a spôsobilo neistotu v plánovaní ďalších rozhodnutí, ktoré mohla prijať. Žalobkyňa v žalobách označených ako R. RS namietala, že súd v rozpore so zásadou legality zakotvenou v čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky realizoval úplný judiciálny proces spočívajúci v preskúmaní zákonnosti exekučných titulov, t.j. opätovnom posudzovaní jej práva na zaplatenie dlhu v časti istiny bez splnenia zákonných podmienok na takýto postup. Žalovaná na jej písomné žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody a nemajetkovej ujmy v uvedených spojených veciach zmysle § 15 zák. č. 514/2003 Z.z. pozitívne nereagovala. Ďalším výrokom súd návrh žalobkyne na prerušenie konania zamietol a účastníkom náhradu trov konania nepriznal.

Uznesením sp. zn. 9C 207/2012-7 z 9.10.2012, právoplatným 11.10.2012, súd spojil na spoločné konanie veci žalobkyne pod sp. zn. 9C/207/2012 a veci 9C/280/2012, 9C/311/2012, 9C/312/2012, 9C/372/2012, ktoré sa v ďalšom konaní budú viesť pod spisovou značkou 9C/207/2012.

V žalobách, v ktorých žalobkyňa namietala zamietnutie žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie (ISTINA RS) uviedla, že exekučný súd spôsobom odporujúcim zákonu konal tak, ako by sám rozhodoval vo veci samej. Exekučný súd pritom nekoná o zrušení rozhodcovského rozsudku a ani nepokračuje v konaní vo veci v rozsahu uvedenom v žalobe alebo vo vzájomnej žalobe. Z hľadiska princípu právnej istoty nemôže všeobecný súd zamedziť účinkom rozhodcovského rozsudku na právne postavenie žalovaného tam, kde neexistujú. Opravu rozhodnutí rozhodcovských súdov nie je možné využiť dodatočne potom, čo takýto prostriedok už nemožno uplatniť. Exekučný súd tým, že nelegálnym postupom vykonal opätovné posúdenie práva žalobkyne na zaplatenie dlhu, vyvolal stav, ktorý založil prekážku veci rozhodnutej v právnom vzťahu medzi oprávnenou a dlžníkom. Na jednej strane existuje exekučný titul - rozhodcovský rozsudok, ktorý nie je možné zrušiť pre uplynutie zákonnej lehoty, avšak z pohľadu exekučného súdu je materiálne nevykonateľný, a na strane druhej nie je možné zo strany žalobkyne iniciovať občianske súdne konanie a požadovať súdnu ochranu práva na zaplatenie istiny s príslušenstvom, a to z dôvodu že existenciou rozhodcovského rozsudku je založená prekážka veci právoplatne rozhodnutej, ktorá je neodstrániteľnou vadou konania. Majetkovú škodu vo všetkých spojených veciach R. RS si žalobkyňa v týchto žalobách uplatnila vo výške náhrady istiny s príslušenstvom, ktorá viac nemôže byť priznaná právoplatným rozhodnutím všeobecného súdu v občianskom súdnom konaní vedenom proti dlžníkovi zo záväzkového zmluvného vzťahu založeného zmluvou o úvere. Zároveň si uplatnila náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch pretože samotné konštatovanie porušenia práva na súdnu ochranu nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na vzniknutú ujmu. Nesprávny úradný postup súdu je takej intenzity, ktorá má za následok zmarenie vymožitelnosti majetkového práva žalobcu.

V žalobách, v ktorých namietala vydanie poverenia exekučným súdom pre súdneho exekútora na vykonanie exekúcie po zákonnej 15-dňovej lehote (žaloby označené NP), poukázala na povinnosť exekučného súdu rozhodnúť o žiadosti o udelenie poverenia do 15 dní odo dňa doručenia žiadosti súdneho exekútora, ak je exekučným titulom vykonateľné rozhodnutie rozhodcovského súdu. Exekučný súd napriek tomu rozhodol o žiadosti o udelenie poverenia vydaním poverenia po uplynutí zákonom stanovenej doby. Postup exekučného súdu bol nesprávny a v rozpore so zákonom, konkrétne § 44 ods. 2 Exekučného poriadku. Vo veciach neexistovali okolnosti, ktoré by umožňovali súdu postupovať nesústredene a so zbytočnými priet'ahmi tak, že k vydaniu rozhodnutia o udelení poverenia na vykonanie exekúcie súd pristúpil až po veľmi dlhej dobe. Z dôvodu nesprávneho úradného postupu exekučného súdu si uplatňuje náhradu majetkovej škody, ako aj nemajetkovej ujmy v peniazoch. Majetková škoda predstavuje náhradu účelne vynaložených nákladov spojených s jej činnosťou uskutočňovanou vo veci správy a udržateľnosti pohľadávok v období, ktoré zbytočne uplynulo medzi doručením žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie a rozhodnutím o nej. Zároveň si žalobkyňa uplatnila náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch. Pri určovaní primeranej náhrady nemajetkovej ujmy, aj v týchto žalobách vychádzala z doktríny prijatej ústavným súdom, podľa ktorej, pokiaľ ide o zbytočné priet'ahy v súdnom konaní je spravodlivé, ak sa na každý rok poznačený priet'ahmi vzťahuje satisfakcia vo výške cca 660,- € a uplatnila si ako primeranú náhradu nemajetkovej ujmy za každý mesiac omeškania v činnosti exekučného súdu.

Vo všetkých spojených veciach si žalobkyňa uplatnila náhradu škody spolu vo výške 685,15 € a z titulu nemajetkovej ujmy si uplatnila náhradu spolu vo výške 1 863,03 €.

Žalobkyňa v priebehu konania zadala objednávku na spracovanie znaleckého posudku na vyčíslenie výšky vzniknutej škody, v dôsledku skutočností v žalobe opísaných, za ktoré zodpovedá žalovaná. Znalecký posudok č. 1/2014 vypracoval Znalecký ústav Ekonomickej univerzity v Bratislave a na Okresnom súde Rožňava je evidovaný pod Spr. V136/14. Úlohou znalca bolo určiť výšku majetkovej škody, ktorá bola spôsobená nesprávnymi úradnými postupmi a nezákonnými rozhodnutiami okresných súdov Slovenskej republiky v exekučných konaniach, a to najmä v súvislosti s porušovaním zákonných lehôt a nečinnosťou, či zbytočnými priet'ahmi v exekučnom konaní pri rozhodovaní o žiadosti súdneho exekútora o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie alebo pri rozhodovaní o zmene súdneho exekútora. Na základe vykonanej analýzy mzdových nákladov, nákladov na poštovné, telekomunikačné služby, tlač a úpravu informačného systému znalecký kolektív realizoval výpočet majetkovej ujmy vzniknutej žalobcovi, pričom táto je diferencovaná podľa jednotlivých typov žalôb tak, že u žalôb NP predstavuje výška majetkovej škody spolu 30,76 €.

Vykonaným dokazovaním mal súd preukázané, že v žalobách označených ako R. RS, kde súd zamietol návrh na vydanie poverenia na vykonanie exekúcie napriek existencii exekučného titulu, súd z exekučných spisov zistil:

Z exekučného spisu OS Rožňava sp. zn. 6Er/688/2009 (pripojený k spisu 9C 372/2012 v spojenej veci 9C 207/2012) vyplýva, že žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie bola súdu doručená 28.10.2009. Výzvami z 9.11.2009, 7.1.2010 a 1.3.2010 súd vyzýval právneho zástupcu oprávnenej na predloženie hmotnoprávných podkladov preukazujúcich nárok priznaný rozhodcovským rozsudkom Stáleho rozhodcovského súdu Bratislava, predovšetkým zmluvy o úvere spolu s prílohami a so Všeobecnými zmluvnými podmienkami, na základe ktorej bol vydaný exekučný titul- rozhodcovský rozsudok, z dôvodu preskúmania rozhodcovského rozsudku súdom. Výzvou zo 17.12.2009 aj vyzval súdneho exekútora na predloženie hmotnoprávných podkladov preukazujúcich nárok priznaný rozhodcovským rozsudkom Výzvou zo dňa 21.7.2010 súd vyzval Stály rozhodcovský súd zriadený spoločnosťou Slovenská rozhodcovská a.s. so sídlom Bratislava na doručenie rozhodcovského spisu z dôvodu preskúmania rozhodcovského rozsudku súdom. Spis Stáleho rozhodcovského súdu spoločnosti Slovenská rozhodcovská, a.s. sp. zn. SR 11970/09 bol uložený na správe tunajšieho súdu pod sp. zn. 1SprV/337/2010. Uznesením z 8.2.2011 súd zamietol žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 2.3.2011. Súd uznesením zo 17.3.2011 exekučné konanie zastavil, uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 23.3.2011.

V žalobách označených ako NP, kde bolo namietané, že súd vydal poverenie pre exekútora po zákonnej 15 dňovej lehote, bolo zistené:

Z exekučného spisu OS Rožňava sp. zn. 6Er/258/2009 (pripojený k spisu 9C/207/2012) súd zistil, že exekútor doručil súdu žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie 25.5.2009. Súd poverenie pre exekútora vydal 27.5.2009. Dňa 15.8.2011 Združenie na ochranu finančného spotrebiteľa T. doručilo súdu návrh na zastavenie exekúcie. Z exekučného spisu OS Rožňava sp. zn. 6Er/288/2009 (pripojený k spisu 9C/280/2012 v spojenej veci 9C/207/2012) súd zistil, že exekútor doručil súdu žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie 3.6.2009. Súd poverenie pre exekútora vydal 5.6.2009. Dňa 15.8.2011 E. na ochranu finančného spotrebiteľa T. doručilo súdu návrh na zastavenie exekúcie. Výzvou z 8.11.2011 súd vyzval M. rozhodcovskú, a.s. Z. na doručenie rozhodcovského spisu z dôvodu preskúmania rozhodcovského rozsudku súdom, výzvou z 8.11.2011 vyzval súdneho exekútora na zapožičanie exekučného spisu a vyčíslenie trov exekúcie. Dňa 16.1.2012 doručil súdu súdny exekútor vyčíslenie trov spolu s exekučným spisom. Z exekučného spisu OS Rožňava sp. zn. 6Er/698/2008 (pripojený k spisu 9C/311/2012 v spojenej veci 9C/207/2012) vyplýva, že žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie bola doručená súdu dňa 1.12.2008. Poverenie pre súdneho exekútora na vykonanie exekúcie bolo vydané dňa 5.12.2008. Z exekučného spisu OS Rožňava, sp. zn. 6Er/289/2009 (pripojený k spisu. 9C/312/2012 v spojenej veci 9C/207/2012) vyplýva, že žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie bola doručená súdu dňa 3.6.2009. Poverenie pre súdneho exekútora na vykonanie exekúcie bolo vydané dňa 5.06. 2009. Dňa 15. 08. 2011 Združenie na ochranu finančného spotrebiteľa T. doručilo súdu návrh na zastavenie exekúcie.

Súd právne vec posúdil podľa ustanovení § 3 ods. 1, § 4 ods. 1 písm. a), § 5 ods. 1, 2, 3, § 6 ods. 1, 2, 3, 4, § 9 ods. 1, 2, 3, 4, § 17 ods. 1, 2, 3, 4, § 15 ods. 1, § 16 ods. 4, § 17 ods. 1 - 4, § 19 ods. 1, 2, 3 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov ako aj § 44 ods. 1, 2, 3, 8, § 41 ods. 2 písm. c/ a d/ zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti a § 45 ods. 1, 2, 3 zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní a dospel k záveru, že ani jedna z prejednávaných žalôb nie je dôvodná, pretože v konaní nebol preukázaný nesprávny úradný postup exekučného súdu v označených exekučných konaniach, ani nezákonnosť žalobkyňou označených rozhodnutí exekučného súdu (ani jedno rozhodnutie nebolo odvolacím súdom zrušené) a ani výška žalobcom uplatnenej náhrady škody a nemajetkovej ujmy. Konštatoval, že žalobkyňa si vyčísliła škodu vo výške 125 € (v každej žalobe NP) a vo výške istiny a príslušenstva (v každej žalobe R. RS). Vznik škody zdôvodnila nutnosťou vykonávať administratívne úkony z dôvodu, že súd nerozhodol o jej návrhu v exekučnom konaní v zákonných lehotách. Žalobkyňa doložila znalecký posudok 1/2014 na preukázanie výšky škody, z ktorého záverov vyplýva, že výška škody je 30,76 € pri žalobách NP. Dospel k záveru, že ani znalecký posudok 1/2014 nepotvrďuje výšku škody tak, ako si ju uplatnila žalobkyňa, čo spochybnilo správnosť ňou uplatnenej náhrady škody. Pri nemajetkovej ujme si žalobkyňa uplatňovala 55 € za mesiac nečinnosti súdu pri žalobách NP. U žalôb R. RS si uplatnila 20 % z vymáhanej istiny s príslušenstvom. Zdôvodnila to tým, že nečinnosť súdu pri rozhodovaní o jej návrhoch trvala neúmernú dobu, pričom sa nerozhodlo v zákonnej lehote a boli

porušené jej práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietahov. Ani v jednej zo spojených vecí pritom žalobkyňa neuviedla pravdivý údaj o dĺžke konania, nakoľko nepočítala lehotu od nápadu vecí na súd do rozhodnutia o vydaní poverenia, jeho zamietnutí, alebo zmene exekútora, ale lehotu počítala od doby spisania návrhu u exekútora do podania vecí na súd, kde táto doba bola často dlhšia ako samotné súdne konanie. Uviedol, že žalobkyňa navrhla doplniť dokazovanie oboznámením sa so znaleckým posudkom, ktorý zadala vypracovať ohľadom výšky škody a so znaleckým posudkom ohľadom nesprávneho postupu súdu vo veciach R. RS. Súd nevyčkal na predloženie znaleckých posudkov, ktoré majú byť vyhotovené len v budúcnosti z dôvodu, že pri vykonanom dokazovaní nebol zistený nesprávny úradný postup, resp. nezákonné rozhodnutie a nebola preukázaná ani príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom tvrdenej škody a nemajetkovej ujmy. Nedodržanie zákonom stanovenej lehoty na rozhodnutie o návrhu účastníka neznamená automaticky prietahy v konaní (I.US16/2002). V žalobe označenej R. RS exekučný súd rozhodol o zamietnutí návrhu na udelenie poverenia v lehote dlhšej ako 15 dní od podania návrhu. Návrh na udelenie poverenia zamietol z dôvodu, že exekučným titulom bol rozhodcovský rozsudok vydaný na základe spotrebiteľskej zmluvy, ktorá obsahovala neplatnú rozhodcovskú doložku. Exekučný súd nebol vo veciach nečinný, ale žiadal pripojenie dokladov od oprávneného alebo od rozhodcovského súdu a po ich obdržaní okamžite vo veci rozhodol. Nebolo možné vec posúdiť z dôvodu nezákonného rozhodnutia, nakoľko žalobkyňa ani nevyužila možnosť podať opravný prostriedok voči uzneseniu, ktorým bol zamietnutý návrh na udelenie poverenia, a rozhodnutie, ktorým sa návrh na udelenie poverenia zamietol, nebolo zrušené. Nebol zistený ani nesprávny úradný postup podľa § 9 ods. 1, 2 Zákona 514/2003 Z.z., navyiac nebolo povinnosťou súdu rozhodnúť do 15 dní od podania návrhu na udelenie poverenia, nakoľko súd zistil rozpor exekučného titulu so zákonom, kedy sa žiadosť o udelenie poverenia zamietla, a v tomto prípade nie je určená lehota na rozhodnutie o zamietnutí návrhu na vydanie poverenia podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku v platnom znení do 31.5.2010, do 31.5.2011 a od 1.6.2011. Toto zákonné ustanovenie sa v jednotlivých vyššie uvedených obdobiach dopĺňalo ohľadom exekučného titulu uvedeného v § 41 ods. 2 písm. c/a d/ Exekučného poriadku pri vydaní poverenia, ale 15 dňová lehota sa nevzťahovala na rozhodovanie súdu v prípade nevydania poverenia, ak rozhoduje uznesením o zamietnutí návrhu. Preto aj žaloba označená R. RS bola nedôvodná. V žalobách označených ako NP súd vydal poverenie pre exekútora v lehote 15 dní, preto žaloby v týchto veciach nie sú dôvodné. Napokon súd na základe uvedených skutočností konštatoval, že žalobkyňa nepreukázala v jednotlivých spojených veciach nesprávny úradný postup exekučného súdu, resp. existenciu nezákonného rozhodnutia (ani jedno rozhodnutie nebolo zrušené), nepreukázala ani výšku škody a nemajetkovej ujmy (žalobkyňa uvádza len svoje tvrdenia) a takisto nepreukázala príčinnú súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom exekučného súdu a vznikom akejkoľvek škody alebo nemajetkovej ujmy, preto žalobu zamietol. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p., keď neúspešnej žalobkyni nevzniklo právo na náhradu trov konania a úspešná žalovaná si trovy nevyčísliła, preto súd žiadnemu z účastníkov nepriznal náhradu trov konania.

Rozsudok napadla včas podaným odvolaním žalobkyňa z dôvodov uvedených v ust. § podľa § 205 ods. 2 písm. a/, v spojení s ust. § 221 ods. 1 písm. f/, g/ a h/ O.s.p., ako aj podľa § 205 ods. 2 písm. c/, d/, e/ a f/ O.s.p. a navrhla zrušiť rozsudok a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Vytýkala súdu, že prejednal vec v jej neprítomnosti, hoci preto neboli splnené podmienky v zmysle ust. § 101 ods. 2 O.s.p. v situácii, ak požiadala o zrušenie pojednávania, uviedla dôležité dôvody a predložila listiny spájané s označenými dôvodmi. Trvala totiž na osobnej účasti svojho právneho zástupcu na pojednávaní, avšak na takom, ktoré bude vedené nestranným sudcom na nestrannom súde. Poukazom na viaceré rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky a citujúc ust. § 15 O.s.p. namietala, že vo veci rozhodol vylúčený sudca. Pokiaľ súd prejednal za takýchto okolností vec v jej neprítomnosti, odňal jej tým právo konať pred súdom a porušil jej právo na súdnu ochranu, keďže sa nemala možnosť vyjadriť k tvrdeniam žalovanej, ani k dôkazom, ktoré súd vykonal a založil na nich svoje rozhodnutie, čím došlo k porušeniu zásady kontradiktórnosti konania a práva žalobkyne na súdnu ochranu. Pokiaľ ide o výšku škody, dala vyhotoviť znalecký posudok. Argumentovala, že ak žalovaná nereagovala na výzvu súdu písomne sa vyjadriť k žalobe v zmysle § 114 ods. 3 O.s.p., o žalobe malo byť rozhodnuté podľa § 153b O.s.p. rozsudkom pre zmeškanie, ktorého skutkovým základom sa mal stať ňou tvrdený skutkový stav. Nakoniec vytýkala nepreskúmateľnosť rozhodnutia v časti rozhodovania o skutočnej škode, kedy súd sa zaoberal len škodou, ktorá mala súvisieť so správou pohľadávky počas nečinnosti súdu a ignoroval tvrdenia žalobcu o škode, ktorá vznikla z titulu udržiavania a správy informačného systému a z titulu výdajov na administratívne spracovanie textov urgencií, publikačné výdaje spojené s

vyhotovením urgencií a na poštové a telekomunikačné výdavky. Z rozsudku súdu nie je zrejmä úvaha, na základe ktorej dospel k presvedčeniu, že majetková škoda nevznikla.

Žalovaná bola v odvolacom konaní nečinná.

Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd prejednal odvolanie žalobkyne bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) s tým, že miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku oznámil na úradnej tabuli súdu dňa 10.3.2016 v súlade s § 211 ods. 2 a § 156 ods. 3 O.s.p. a po prejednaní veci v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 213 ods. 1, 3 O.s.p. a z hľadísk uplatnených odvolacích dôvodov dospel k záveru, že odvolanie žalobkyne nie je dôvodné.

Rozsudok je vecne správny, preto ho odvolací súd podľa § 219 ods. 1, 2 O.s.p. potvrdil.

Žalobkyňa v odvolaní uvádza odvolacie dôvody podľa ust. § 205 ods. 2 písm. a/ , c/ a f/ O.s.p., t.j. v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 písm. f/, g/, h/ O.s.p.

Žalobkyňa konkrétne namieťa, že postupom súdu jej bola odňatá možnosť konať pred súdom, pretože súd pojednával v jej neprítomnosti, hoci preto neboli splnené podmienky v zmysle ust. § 101 ods. 2 O.s.p., vo veci rozhodoval vylúčený sudca a súd nesprávne právne vec posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav.

Pod odňatím možnosťou konať pred súdom (§ 221 ods. 1 písm. f/ O.s.p.) je potrebné rozumieť taký procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi konania odnímajú tie procesné práva, ktoré mu zákon priznáva. Vo všeobecnosti ide o taký postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia jeho procesných práv, priznaných mu v občianskom súdnom konaní za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. K odňatiu možnosti pred súdom konať dochádza tiež vtedy, keď súd vec prejedná a rozhodne v neprítomnosti účastníka konania, hoci nie sú preto splnené podmienky vyplývajúce z ust. § 101 ods. 2 O.s.p.

Súd pokračuje v konaní, aj keď sú účastníci nečinní. Ak sa riadne predvolaný účastník nedostaví na pojednávanie ani nepožiadá z dôležitého dôvodu o odročenie, môže súd vec prejednať v neprítomnosti takého účastníka; prihliadne pritom na obsah spisu a dosiaľ vykonané dôkazy (§ 101 ods. 2 O.s.p.).

Zo zákonného ustanovenia vyplýva, že predpokladom uskutočnenia pojednávania a rozhodnutia v neprítomnosti účastníkov je riadne predvolanie účastníka na pojednávanie, ktorý sa nedostaví a ani nepožiadá z dôležitého dôvodu o odročenie pojednávania.

Predvolanie na pojednávanie sa musí účastníkom doručiť tak, aby mali dostatok času na prípravu, spravidla najmenej päť dní pred dňom, keď sa má pojednávanie konať (§ 115 ods. 2 O.s.p.).

Žalovanej bol rovnopis žaloby doručený 1.2.2013, žalovaná sa k žalobe písomne vyjadrila dňa 15.2.2013.

V prejednávanej veci z obsahu spisu je preukázané splnenie podmienok pre pojednávanie súdu dňa 24.2.2015 v neprítomnosti účastníkov, preto ak súd vec prejednal a rozhodol na tomto pojednávaní v neprítomnosti účastníkov, neodňal tým žalobkyni (ani žalovanej) právo konať pred súdom.

Predvolanie na pojednávanie na deň 24.2.2015 bolo doručené právnomu zástupcovi žalobkyne 16.2.2015, a žalovanej 16.2.2015. Bola tak zachovaná lehota na prípravu pojednávania v zmysle citovaného ustanovenia § 115 ods. 2 O.s.p.

Dňa 19.2.2015 žalobkyňa doručila súdu prvého stupňa žiadosť o zrušenie nariadeného pojednávania na neurčito z dôvodu, že v tomto konaní požiadala o prerušenie konania do rozhodnutia Súdneho dvora Európskej únie o prejudiciálnych otázkach, ktoré navrhla položiť žalovaná v 1. rade Slovenská republika, za ktorú koná Ministerstvo spravodlivosti v konaní o náhradu škody pre porušenie práva európskej únie prebiehajúcim na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 7C/6/2010. Neprítomnosť na pojednávaní dňa 24.2.2015 žalovaná písomne ospravedlnila.

Žalobkyňa ani jej právny zástupca sa na pojednávanie dňa 24.2.2015 nedostavili, svoju neúčast iným dôvodom, ako v podaní doručenom 19.2.2015 neospravedlnili, a keďže súd prvého stupňa nepovažoval žalobkyňou tvrdený dôvod za dôležitý v zmysle ust. § 119 ods. 2 O.s.p., za situácie, že žalovaná sa z neúčasti na pojednávaní ospravedlnila, prejednal vec v neprítomnosti účastníkov. Na tomto pojednávaní oboznámil výsledky prípravy pojednávania a vykonal dokazovanie obsahom listinných dôkazov, ktoré sú súčasťou tohto spisu, ako aj oboznámením pripojených vyššie označených exekučných spisov Okresného súdu Rožňava a vo veci rozhodol.

Ak sa žalobkyňa ako riadne predvolaná účastníčka na pojednávanie súdu z vlastnej vôle nedostavila ani nepožiadala z dôležitého dôvodu o odročenie (spoliehajúc sa na opakovane podávanú a tými istými dôvodmi odôvodňovanú žiadosť o „zrušenie“ pojednávania), sama sa zbavila procesnej možnosti svojimi tvrdeniami, vyjadreniami a navrhovaním, resp. predkladaním dôkazov na súdnom pojednávaní realizovať svoj vplyv na rozhodnutie súdu. Pokiaľ by sa žalobkyňa súdneho pojednávania zúčastnila, mala by možnosť vyjadriť sa k vykonaným dôkazom i realizovať ďalšie procesné práva spojené s účasťou na pojednávaní, vrátane možnosti vyjadriť sa k skutkovým a právnym otázkam veci a navrhnúť dôkazy na podporu svojich tvrdení. Zásada kontradiktórnosti konania, ani právo žalobkyne na súdnu ochranu preto porušené neboli.

Z uvedeného je zrejmé, že nebol naplnený odvolací dôvod v zmysle ust. § 205 ods. 2 písm. a/ v spojení s ust. § 221 ods. 1 písm. f/ O.s.p., teda postupom súdu, keď vec prejednal v neprítomnosti žalobkyne, nebola jej odňatá možnosť konať pred súdom. Keďže vyjadrenie žalovanej k žalobe bolo súdu doručené, neboli splnené ani podmienky pre rozhodnutie v zmysle ust. § 153b ods. 2 O.s.p. rozsudkom pre zmeškanie.

Odvolací dôvod podľa § 205 ods. 2 písm. a) v spojení s ust. § 221 ods. 1 písm. g) O.s.p. je daný vtedy, ak vo veci rozhodoval vylúčený sudca.

Z obsahu spisu bolo zistené, že zákonná sudkyňa JUDr. Agnesa Hvastová, ktorej podľa rozvrhu práce bola náhodným výberom pridelená vec 9C 207/2012 (a k nej spojené veci), nie je vylúčená z prejednávania a rozhodovania veci, o čom rozhodol Krajský súd v Košiciach uznesením sp. zn. 9NcC 14/2012-14 z 22.10.2012. Toto uznesenie bolo právnomu zástupcovi žalobkyne doručené dňa 1.2.2013.

V prejednávanej veci preto tento odvolací dôvod nie je naplnený, pretože zákonná sudkyňa JUDr. Agnesa Hvastová nebola vylúčená z prejednávania a rozhodovania tejto veci, o čom bolo právoplatne rozhodnuté vyššie označeným uznesením Krajského súdu v Košiciach.

Aj pokiaľ ide o žalobkyňou namietané odvolacie dôvody v zmysle ust. § 205 ods. 2 písm. c/ a f/ O.s.p. odvolací súd dospel k záveru, že ani tieto nie sú dané.

Rozhodnutiu súdu nemožno vytknúť nedostatočné zistenie skutkového stavu, ani že by vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo prednesov nevyplynuli a ani nevyšli za konania najavo, že by opomenul niektoré rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané, alebo že by v jeho hodnotení dôkazov bol logický rozpor, prípadne, že by výsledok jeho hodnotenia dôkazov nezodpovedal tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z ust. § 133 až 135 O.s.p., alebo že by na zistený skutkový stav aplikoval nesprávne zákonné ustanovenia, alebo použité zákonné ustanovenie nesprávne vyložil. Rozsudok vo veci nie je ani nepreskúmateľný, ani nebola zistená iná vada, ktorá by mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Súd prvého stupňa vykonal vo veci dokazovanie v dostatočnom rozsahu a náležite zistil skutkový stav, vykonané dôkazy vyhodnotil podľa ust. § 132 O.s.p., z týchto dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam, na ktorých aj založil svoje rozhodnutie, zo zisteného skutkového stavu vyvodil aj správny právny záver, preto odvolací súd jeho rozsudok ako vecne správny podľa ust. § 219 O.s.p. potvrdil.

Odvolací súd sa stotožňuje so správnymi skutkovými zisteniami a právnym záverom súdu prvého stupňa, v zmysle ktorého neboli splnené podmienky zodpovednosti žalovanej za škodu podľa zákona č. 514/2003 Z.z., ktorá mala byť spôsobená žalobkyňou tvrdeným nesprávnym úradným postupom Okresného súdu Rožňava v exekučných konaniach vedených na tomto súde pod vyššie uvedenými

spisovými značkami a nezákonnými rozhodnutiami vydanými v týchto konaniach, z ktorého dôvodu základ nároku nie je daný.

Správne, podrobné, presvedčivé a zákonu zodpovedajúce sú dôvody napadnutého rozsudku, s ktorými sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje a na tieto odkazuje (§ 219 ods. 2 O.s.p.).

Z odôvodnenia rozsudku vyplýva úvaha súdu, na základe ktorej dospel k záveru o vylúčení zodpovednosti žalovanej za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom a nezákonným rozhodnutím aj s poukazom na príslušné právne predpisy, ktoré aplikoval na zistený skutkový stav. Nenáležitá je preto námietka žalobkyne o nepreskúmateľnosti a arbitrárnosti záverov súdu prvého stupňa, na ktorých založil svoje rozhodnutie.

Z vykonaného dokazovania nepochybne vyplynul záver, že Okresný súd Rožňava sa v uvedených exekučných konaniach nedopustil nesprávneho úradného postupu tým, že nerozhodol o žiadosti o udelenie poverenia v lehote 15 dní od jej doručenia súdu v zmysle ustanovenia § 44 Exekučného poriadku ani tým, že pred rozhodnutím o udelení poverenia preskúmaval súlad exekučného titulu, t.j. rozhodcovského rozsudku so zákonom.

Podľa ust. § 44 ods. 2 Exekučného poriadku súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul; ak ide o exekučné konanie vykonávané na podklade rozhodnutia vykonateľného podľa § 26 zákona č. 231/1999 Z.z. o štátnej pomoci v znení neskorších predpisov, exekučný titul sa nepreskúma. Ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu; táto lehota neplatí, ak ide o exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. c/ a d/ (notárske zápisnice a vykonateľné rozhodnutia rozhodcovských súdov a rozhodcovských komisií a zmierov nimi schválených - poznámka odvolacieho súdu). Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie.

Z citovaného zákonného ustanovenia vyplýva, že lehota 15 dní je určená na vydanie poverenia na vykonanie exekúcie v prípade, ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom. V ostatných prípadoch, t.j. ak takýto rozpor súd zistí, nie je viazaný lehotou 15 dní, a nie je ani povinný v tom prípade vydať poverenie pre exekútora. Naopak, v tom prípade musí takúto žiadosť o udelenie poverenia zamietnuť. Určená lehota 15 dní však neplatí, ak ide o exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. c/ a d/, a teda ak ide o notárske zápisnice, ktoré obsahujú právny záväzok a ak ide o vykonateľné rozhodnutia rozhodcovských súdov.

V prejednávaných veciach exekučným titulom je práve rozhodcovský rozsudok, z ktorého dôvodu súd nebol viazaný lehotou 15 dní. V exekučných veciach, v ktorých súd zamietol žiadosť o udelenie poverenia, urobil tak z dôvodu rozporu exekučného titulu so zákonom. Vzhľadom na tieto skutočnosti bolo vylúčené, aby súd rozhodol v lehote 15 dní a vydal poverenie na vykonanie exekúcie. Vo vyššie uvedených konaniach preto nemožno vidieť nesprávny úradný postup, ako to namietala žalobkyňa.

Je treba konštatovať, že aj za situácie, ak exekučným titulom je rozhodcovský rozsudok, ako aj za situácie, že súd zistí rozpor exekučného titulu so zákonom, je povinný rozhodnúť v primeranej lehote. Vzhľadom na znenie ust. § 9 ods. 2 zákona 514/2013 Z.z. od 1.1.2013, teda aj v čase rozhodovania súdu prvého stupňa, však otázku prieťahov môže súd posudzovať len vychádzajúc z výsledkov vybavenia sťažnosti na prieťahy, žiadosti o prešetrenia vybavenia sťažnosti na prieťahy, z právoplatného rozhodnutia vydaného v disciplinárnom konaní, ktorým sa rozhodlo o tom, že sudca sa dopustil disciplinárneho previnenia, ktoré má za následok prieťahy v súdnom konaní, právoplatného rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorým sa rozhodlo, že bolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov alebo z právoplatného rozhodnutia Ústavného súdu SR o ústavnej sťažnosti, ktorým Ústavný súd SR konštatoval, že sa porušilo právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov. Žalobkyňa nepreukázala existenciu žiadneho relevantného rozhodnutia, ktorým by bolo konštatované porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov ani nepreukázala, že by jej sťažnosť na prieťahy v konaní bola vybavená spôsobom, z ktorého by existencia prieťahov bola preukázaná.

Pokiaľ žalobkyňa nesprávny úradný postup súdu videla v tom, že súd v exekučnom konaní preskúmaval zákonnosť rozhodcovského rozsudku, s týmto názorom nie je možné sa stotožniť. Povinnosť súdu ex officio v ktoromkoľvek štádiu exekučného konania skúmať zákonnosť exekučného titulu, t.j. či rozhodcovský rozsudok nie je v rozpore so zákonom (nezaväzuje účastníka na plnenie, ktoré je objektívne nemožné, právom nedovolené alebo odporujúce dobrým mravom), vyplýva z ust. § 45 ods. 2 zákona 244/2002 Z.z., v zmysle ktorého súd exekúciu zastaví aj bez návrhu, ak zistí v rozhodcovskom konaní nedostatky podľa odseku 1 písm. c/ (rozhodcovský rozsudok zaväzuje účastníka na plnenie, ktoré je objektívne nemožné, právom nedovolené alebo odporuje dobrým mravom). Táto otázka bola už riešená v rozhodnutiach Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, napr. sp.zn. 5 Cdo 439/2012, ako aj Ústavného súdu Slovenskej republiky, napr. sp. zn. I. ÚS 278/2013, IV. ÚS 55/2011 atď.

Zo všetkých vyššie uvedených dôvodov záver súdu prvého stupňa o nepreukázaní nesprávneho úradného postupu Okresného súdu Rožňava v označených exekučných konaniach vedených na tomto súde je vecne správny.

Správny je aj záver súdu prvého stupňa o nepreukázaní splnenia zákonných podmienok pre priznanie nároku na náhradu škody titulom nezákonného rozhodnutia, ktorým je uznesenie o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia.

V zmysle ust. § 6 ods. 1 zákona 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov ak tento zákon neustanovuje inak, právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím možno uplatniť iba vtedy, ak právoplatné rozhodnutie, ktorým bola škoda spôsobená, bolo zrušené alebo zmenené pre nezákonnosť príslušným orgánom. Súd, ktorý rozhoduje o náhrade škody, je viazaný rozhodnutím tohto orgánu.

V prejednávaných veciach zrušenie (pre nezákonnosť) alebo zmena právoplatného rozhodnutia okresného súdu, ktorým bola žiadosť o udelenie poverenia zamietnutá, preukázané neboli a vzhľadom na nesplnenie tejto podmienky pre vznik nároku, je skúmanie existencie ďalších podmienok bez právneho významu, keďže jednotlivé zákonné predpoklady vzniku práva na náhradu škody v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z. musia byť splnené kumulatívne.

Vzhľadom na správny záver súdu, že v danom prípade nie je daný základ nároku, nebolo povinnosťou súdu skúmať výšku škody a nemajetkovej ujmy a vykonávať v tomto smere dokazovanie. Súd v odôvodnení rozsudku uviedol, z akého dôvodu sa nezaoberal samotnou výškou škody či nemajetkovej ujmy a v tomto smere nie je jeho rozhodnutie nepreskúmateľné.

Z uvedených dôvodov sú odvolacie námietky žalobkyne nedôvodné, preto odvolací súd napadnutý rozsudok ako vecne správny podľa ust. § 219 ods. 1, 2 O.s.p. potvrdil.

Podľa § 109 ods. 2 písm. c/ O.s.p. ak súd neurobí iné vhodné opatrenia, môže konanie prerušiť, ak prebieha konanie, v ktorom sa rieši otázka, ktorá môže mať význam pre rozhodnutie súdu, alebo ak súd dal na takéto konanie podnet. Toto ustanovenie upravuje tzv. fakultatívne prerušenie konania, to znamená prerušenie konania, ktoré nie je pre konanie nevyhnutné. Predmetné ustanovenie sa týka procesných situácií, v ktorých súd môže konanie prerušiť, ale nemusí tak urobiť. Prerušenie konania je tu na úvahe konajúceho súdu a je upravené len ako procesná možnosť tohto súdu, nie však jeho povinnosť. Rozhodujúcim hľadiskom je hospodárnosť konania, s prihliadnutím na ktorú prerušenie konania predstavuje vo všeobecnosti skôr výnimku ako pravidlo.

Prerušenie konania v zmysle § 109 ods. 2 písm. c/ O.s.p. je procesným inštitútom, ktorý sa zvolí vtedy, ak je vhodné dočasne nepokračovať v konaní. Všeobecným účinkom prerušenia konania je, že sa nekonajú pojednávania, neplynú lehoty (§ 111 O.s.p.) a účastníci (dočasne) nevykonávajú procesné úkony inak spojené s konaním. Tak, ako nedochádza k vylúčeniu účastníka konania z realizácie jeho procesných oprávnení postupom súdu, ktorý konanie prerušil, nedochádza k odňatiu možnosti pred súdom konať ani procesným postupom súdu, ktorý konanie v zmysle § 109 ods. 2 písm. c/ O.s.p. neprerušil.

Odvolací súd sa stotožňuje so záverom súdu prvého stupňa, že v danej veci neprebieha žiadne konanie, v ktorom by sa riešila otázka významná pre rozhodnutie súdu v prejednávanej veci (§ 109 ods. 2

písm. c/ O.s.p.), nakoľko predmetom prejudiciálnych otázok položených Súdnu dvoru Európskej únie v konaní vedenom na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 7C/6/2010 je vznik zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú porušením komunitárneho práva nečinnosťou orgánov štátu pri výkone verejnej moci pri súčasnej nečinnosti a nezáujme poškodeného na hájení svojich práv, vzájomný vzťah medzi zodpovednosťou za škodu a zodpovednosťou za bezdôvodné obohatenie, a posúdenie otázky, či má byť prednostne uplatňovaným nárok na náhradu škody voči štátu alebo nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia voči tretiemu subjektu, ktorý sa v dôsledku porušenia komunitárneho práva orgánom štátu pri výkone verejnej moci bezdôvodne obohatil. Vzhľadom na predmet tohto konania nie je zrejmé, aké otázky a skutočnosti relevantné pre toto konanie majú byť v konaní o predmetných prejudiciálnych otázkach zodpovedané. Z tohto dôvodu prerušiť konanie v posudzovanej veci nie je potrebné.

Žalobkyňa nemala úspech v odvolacom konaní, preto nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania (§ 224 ods. 1, § 142 ods. 1 O.s.p.), a žalovaná si náhradu trov odvolacieho konania neuplatnila, preto o jej trovách nebolo rozhodnuté (§ 224 ods. 1, § 151 ods. 1 prvá veta O.s.p.).

Rozhodnutie bolo prijaté senátom pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zák. č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov).

Poučenie:

Proti rozsudku odvolacieho súdu odvolanie nie je prípustné.